

KULTUR & DEBATT

Kultur- og debattredaktør: **HILDE SANDVIK** tlf. 997 35 575 Nyhetsleder: **TONJE AURSLAND** tlf. 55 21 45 22 e-post: kultur@bt.no/debatt@bt.no

MEDVIRKENDE KUNSTNER: Erna Elinbjörg Skúladóttir fra Island er en av tre kunstnere som deltar på åpningsutstillingen «Åpen Garasje». Her jobber hun med verket, en blyanttegning som se hvordan det går med Kunstgarasjen, jeg synes ideen er kjempefin. Jeg håper dette kan bli et sted der folk kan komme og oppleve kunsten, uten å føle et press på at de må skjønne alt som skjer i

ØKT TILGJENGELIGHET // De siste årene er det solgt kunst for mer enn dobbelt så mye i Rogaland som i Hordaland. Nå tar kunstnerne selv grep for å løfte det lokale kunstsalg.

Vil løfte kunstsalg i Hordaland

HANNA HUGLEN REVHEIM
hanna.revheim@bt.no
foto **ODD E. NERBØ**

– Bergen og Hordaland mangler et eget sted for formidlingssalg, sier Hilde Skjeggestad, kunstner og styreleder Kunstgarasjen.

For å øke både salget av og interessen for kunst blant fylkets innbyggere startet lokale kunstnere i fjor høst Kunstgarasjen, en ideell organisasjon med mål om å øke bruken og omsetningen av kunst i Hordaland. Inspirasjonen, forteller Skjeggestad, kom da 500 kvadratmeter i det som tidligere var Hartveit Butikk AS i Møllendalsveien ble ledig. Fredag åpner de sin første utstilling, «Åpen Garasje», med tre lokale kunstnere (se faktaboks). Men om Kunstgarasjen blir et fast innslag i Bergen er enn så lenge et finansieringsspørsmål, ennå mangler en grunnfinansiering på omtrent tre millioner kroner.

– Målet er å bli en permanent del av kulturlivet i Bergen. Omsetningen av kunst i fylket er lav,

og jeg kan ikke fatte og begripe at det ikke skal være mulig å øke salget. Jeg tror det handler om å øke tilgjengeligheten, og å jobbe målrettet med å utvikle markedet, sier Skjeggestad.

Kjøpevilje i sør

Tradisjonelt omsettes det mindre kunst i Hordaland enn hos naboen i sør. I de siste tre årene har omsetningen av kunst i Hordaland vært lavere enn 50 prosent av det som ble handlet kunst for i tilsvarende periode i Rogaland.

Ifølge Hege Imerslund, direktør i Bildende Kunstneres Hjelpefond, er det flere faktorer som påvirker dette. Blant annet trekker hun frem at Rogaland har et sterkere kommersielt kunstmarked, flere aktive bedriftskunstforeninger, gallerier med vekt på kommersiell kunst og en mer oljesmurt økonomi.

– Bergen har få profesjonelle private gallerier for samtidskunst og heller ingen

auksjonshus. Det kan tenkes at bergensere med god økonomi kjøper kunst andre steder, som utenlands eller i Oslo, hvor auksjonshusene befinner seg. Disse omsetter stort sett etablert kunst i de høyere prisklasser, og fra disse kjøperne registrerer vi ikke hvor kjøperne hører hjemme. Det er naturlig å tenke seg at forskjellene mellom «gamle» og «nye» penger, høykultur og folkelig smak kan spille inn her, sier Imerslund.

Lokker folket til kunsten

Også i Kunstgarasjen peker de på at kunstkonsulenter i Hordalands-regionen reiser til Oslo for å gjøre innkjøp. Om de blir permanent etablert i Møllendalsveien vil Kunstgarasjen lokke til seg både kunstkonsulenter og private kjøpere.

– For å skape en mer allmenn interesse for lokal kunst i Bergen tror jeg man må få folk inn i utstillingsrommene. Kunstfeltet kan nok ha et rykte på seg for å

strekker seg gjennom det 500 kvadratmeter store lokalet. – Jeg er spent på å rommet, sier hun.

FAKTA

Kunstgarasjen

- Er en ideell organisasjon som arbeider for å øke interessen for kunst blant regionens innbyggere, øke bruk og omsetning av kunst i Hordaland, samt styrke kunstnerne i regionen sitt inntektsgrunnlag.
- Skal formidle kunst fra kunstnere i alle faser av kunstnerskapet og fra hele kunstspekteret.
- Formidlingsdelen skal være regional, mens utstillingsdelen vil være åpen for både lokale, nasjonale og internasjonale kunstnere.
- Er foreløpig finansiert med støtte fra Bergen kommune,

Westfal-Larsens allmenntilgjengelige fond og fra Billedkunstnerenes Hjelpesfond.

- Om den blir etablert i Møllendalsveien 15 vil lokalet romme både formidlingsrom, utstillingsrom, resepsjon og «garasjer», fleksible avlukker til ulik bruk.
- Har første utstilling fredag 10. april. Her medvirker kunstnerne Mattias Arvastson, Erna Elinbjörg Skúladóttir og Kurt Johannesen. Utstillingen er også åpen lørdag 11. april.

Kilde: Kunstgarasjen.no

være litt elitistisk, og med det virker det også ekskluderende. Ved å snakke om kunst med et enkelt språk, og gjennom gode arrangementer, tror jeg vi kan gjøre kunsten mer tilgjengelig, sier Skjeggstad.

Om de klarer det er målet å selge kunst fra hele spekteret, inkludert performance og installasjoner.

– Man kan selge mer enn malerier eller skulpturer, som tradisjonelt tenkes på som salgskunst. Kunst kan for eksempel være små forestillinger, en opplevelse man har med seg videre, sier Skjeggstad.

– Et bra tilbud

Anne Marthe Dyvi er en av tre kunstnere som driver en kunstblogg om kunstnerisk aktivitet, særlig i Bergen. Hun håper Kunstgarasjen vil klare seg i et uforutsigbart kunstmarked og være med på å løfte kunstsalgene i fylket.

– Kunstgarasjen virker ryddig og solid i sin kommunikasjon om seg selv, men bærekraftigheten i økonomien blir et spørsmål. I vedtektene deres nevner de medlemskontingent, uten at det står hvor mye kunstnerne må ut med. De skriver også om en provisjonsavgift på salg. En medlemsorganisasjon er en gammel organisasjonsform, og det vil vise seg om det er det beste valget for fremtiden, sier Dyvi.

Om prosjektet lykkes i å løfte kunstsalgene i regionen tror Dyvi avhenger av forvaltningen.

– Blir det en lite besøkt «butikk» i en øde gate blir det vanskelig, men retter de en proaktiv kraft inn mot næringslivet og et privat marked samtidig så er det bare superpositivt. Dessuten er det svært dyktige fagfolk som står bak prosjektet. Jeg synes at det er flott at de er ambisiøse og modige og håper dette kan bli en god arena for verdiformidling, sier Dyvi.

Jakter finansiering

Ifølge kulturbyråd Helge Stormoen (Frp) er Kunstgarasjen et viktig initiativ innen kunst og næring, i tillegg til at Kunstgarasjen også vil bidra til byutviklingen rundt den nye Kunsthøgskolen som kommer like i nærheten.

– Dette vil kunne få svært positive ringvirkninger for salg av kunst i Bergensregionen og styrke inntektsgrunnlaget for byens billedkunstnere, legger Stormoen til.

Skjeggstad forteller at foreningen har møtt mye velvilje hos kommunen, men at jakten på private midler nå må intensiveres. Intensjonsavtalen med hus-eier går ut i september, innen da må finansieringen være på plass.

– Det er ikke lett, for det er mange som kjemper om få midler. Uansett så håper jeg at vi får dette til, denne muligheten er for god til å gi slipp på, sier Skjeggstad.

NOTERT

Redigert av Mari-Louise Uldbæk Stephan

Vaular til Bergenhus festning

Lars Vaular var ønsket til årets Bergenfest, men den aktuelle datoen krasjet med artistens eget bryllup. Nå er det klart at 30-åringen fra Åsane skal være en del av Bergen Lives serie med enkeltkonserter

på Bastionen i perioden 25–28. august. To andre artister den uken blir Kim Larsen og CC Cowboys. – Konserten i august blir vår bryllupsgave, sier Frank Nes i Bergen Live.

Amedia lanserer nasjonal e-avis

E-avisen Ekstra vil bli en digital dagsavis, tilgjengelig for Amedias 500.000 abonnenter. Første publiseringssdag for den nye avisen blir 16. april, og ifølge en pressemelding skal e-avisen være et eksklusivt tilbud som skal gjøre avisabonnentet mer verdifullt. Artikkelen hentes fra Amedias 63 aviser, deriblant Bergensavisen, i tillegg til nyhetsbyråene ANB og NTB.

Skriver roman i ett eksemplar

For noen år siden skrev den tyske forfatteren Wolf Wondratschek en roman som kom ut i 10.000 eksemplarer. Nå har han gitt ut en ny bok som bare kommer ut i ett eksemplar. Boken går til en person som betaler forfatteren 40.000 euro. Ifølge Jyllands-Posten har den noe spesielle utgivelsen skapt debatt blant kulturfolk i Tyskland. Noen mener at dette er en provokasjon som skal rette søkelyset på de elendige forholdene for forfattere i bokbransjen.

Kinosjefene som kappes om å sette opp bilracet fra Oslo til Nordkapp, har sine grunner til å tenke seg om før de bestiller og betaler for den vellagede og fascinerende «De nærmeste».

Inger Merete Hobbestad, kritiker i Dagbladet

Kvinner kjøper, menn anmelder

Mens kvinner kjøper størstedelen av bøkene, er det hovedsakelig menn som bedømmer hva som er god og dårlig litteratur. Det bekrefter en undersøkelse utført av den amerikanske organisasjonen Vida, som arbeider for litterær likestilling. Undersøkelsen har ifølge The Guardian påvist at de fleste kritikere er menn, og at de oftest anmelder bøker skrevet av menn. Et britisk eksemplar er London Review of Books. I 2014 hadde de 527 mannlige forfatter- og kritikernavn og 151 kvinnelige forfatter- og kritikernavn.

Kritikerpris til regidebutant

Eskeil Vogts film «Blind» er tildelt filmkritikerprisen for beste norske langfilm i 2015. Dramakomedien er Vogts regidebut, tidligere har han blant annet skrevet manus til «Reprise» og «Oslo 31. august». «Blind» konkurrerte om prisen med «1001 gram» og «Mot naturen».

